

LEKCE 1

KONVERZACE

Konverzace I.

- A: 你好。
Nǐ hǎo.
- B: 你好。你最近好吗？
Nǐ hǎo. Nǐ zuìjìn hǎo ma?
- A: 很好，谢谢。你呢？你怎么样？
Hěn hǎo, xièxie. Nǐ ne? Nǐ zěnmē yàng?
- B: 我也很好。
Wǒ yě hěn hǎo.
- A: 再见！
Zài jiàn.
- B: 再见！
Zài jiàn.

Slovička I.

你	nǐ	ty
好	hǎo	(být) dobrý
你好	nǐ hǎo	ahoj
最近	zuìjìn	v poslední době
吗	ma	větná částice vyjadřující otázku
你最近好吗？	Nǐ zuìjìn hǎo ma?	jak se daří?
很	hěn	velmi
谢谢	xièxie	děkuji
呢	ne	větná částice
你呢？	nǐ ne?	a ty?
怎么	zěnmē	jak, jaký
样	yàng	způsob
你怎么样？	nǐ zěnmē yàng?	jak se máš?
我	wǒ	já
也	yě	také
再	zài	opět, zase
见	jiàn	vidět
再见	zài jiàn	nashledanou
你们	nǐmen	vy
们	men	přípona množného čísla os. zájmen a některých substantiv

您	nín	Vy
我们	wǒmen	my
他/她	tā	on/ona
他们	tāmen	oni
不	bù	ne, záporka (ve spojení se slovesy a adverbii)

Cvičení

I. Obměňte:

<p>1. (.....) hǎo!
nǐ
nín
nǐmen</p> <p>2. (.....) zuìjìn hǎo ma?
nǐ
nín
tā
tāmen</p> <p>3. Xièxie (.....) .
nǐ
nín
nǐmen</p> | <p>4. (.....) hěn hǎo.
wǒ
tā
tāmen</p> <p>5. A: Nǐ zuìjìn hǎo ma?
B: (.....)
hǎo
bù hǎo
hěn hǎo</p> <p>6. (.....) zěnmē yàng?
nǐ
nín
nǐmen
tā
tāmen</p> |
|---|---|

II. Doplňte chybějící části rozhovoru:

1.hǎo.
2. Nǐ.....yàng?
3. Nǐ zuìjìn.....ma?
4. Wǒ.....hěn hǎo.
5. Nǐ.....?
6.jiàn.
7. A:
B: Nǐ hǎo.
8. A:?
B: Hěn hǎo, xièxie.
9. A:?
B: Wǒ yě hěn hǎo.

Konverzace II.

A: 你是美国人吗?
Nǐ shì Měiguórén ma?
B: 我不是美国人。
Wǒ bú shì Měiguórén.
A: 那你是哪国人?
Nà nǐ shì nǐ guó rén?
B: 我是捷克人。
Wǒ shì Jiékèren.

Slovíčka II.

是	shì	být
那	nà	tedy, tak tedy; tak
哪	nǎ, něi	který?
国	guó	země, stát
人	rén	člověk

Vlastní jména

美国	Měiguó	Amerika
美国人	Měiguórén	Američan
捷克	Jiékè	Česká republika
捷克人	Jiékèrén	Čech
中国	Zhōngguó	Čína
中国人	Zhōngguórén	Číňan

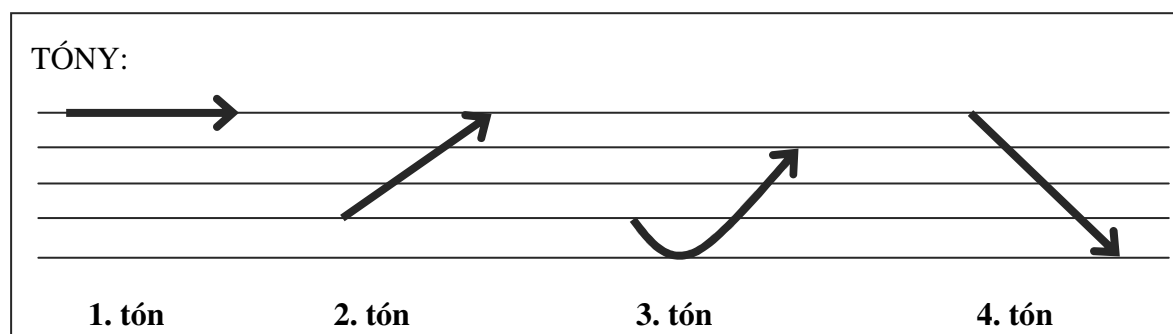
Cvičení

III. Obměňte

1. Nǐ shì.....ma?	Jiékèren	Fǎguórén
2. Wǒ shì.....	Sīluòfákèrén	Rìběnrén
3. Wǒ bú shì....., wǒ shì.....	Měiguórén	Bōlánrén
4. Nǐ yě shì.....ma?	Zhōngguóren	Déguórén

Sīluòfákèrén	斯洛伐克人	Slovák	Bōlánrén	波兰人	Polák
Fǎguórén	法国人	Francouz	Déguórén	德国人	Němec
Rìběnrén	日本人	Japonec			

FONETIKA

Fonetická cvičení

I. Tóny

M – N – L – F – Y – W

(1) mā – má – mǎ – mà	(6) wān – wán – wǎn – wàn
(2) nāo – náo – nǎo – nào	(7) māng – máng – mǎn – màn
(3) lēi – léi – lěi – lèi	(8) wāi – wéi – wǔ – wàng
(4) fēng – féng – fěng – fèng	(9) yā – yáo – yǎng – yòng
(5) yē – yé – yě – yè	(10) māo – fóu – niǎo – luò

II. Slabiky

B x P

(1) bā – pā	(6) pàng – bàng
(2) bó – pó	(7) piǎo – biǎo
(3) bǎi – pǎi	(8) pián – bián
(4) bèi – pèi	(9) bú – pú
(5) pēn – bēn	(10) pèng – bèng

D x T

(1) dā – tā	(6) tuì – duì
(2) dàng – tàng	(7) tiān – diǎn
(3) duǒ – tuǒ	(8) tíng – dìng
(4) duàn – tuán	(9) dūn – dùn
(5) tǒng – dǒng	(10) tiáo – diǎo

G x K

(1) gāng – kāng	(6) kuǎng – guāng
(2) gǔ – kǔ	(7) kòng – gōng
(3) guà – kuà	(8) kuí – guí
(4) gē – kē	(9) gǔn – kǔn
(5) kèn – gèn	(10) kuài – guài

III. Celá slova

B x P

(1) bāpí (扒皮, využít, zužitkovat)	(6) pǎobù (跑步, běh, běhat)
(2) báipī (白砒, arzenik)	(7) pùbù (瀑布, vodopád)
(3) bèipò (被迫, být donucen)	(8) pípá (琵琶, pipa - čínská loutna)
(4) bàopò (爆破, zbourat)	(9) páipào (排炮, salva, kanonáda)
(5) píbāo (皮包, kožená taška)	(10) pūpái (铺排, uspořádat)

D x T

(1) dǔtú (赌徒, hazardní hráč)	(6) tǔdòu (土豆, brambory)
(2) dìtú (地图, mapa)	(7) tūdù (凸度, konvexnost, vypuklost)
(3) dítài (涤汰, vymýt, smýt)	(8) tǔdì (土地, země, půda)
(4) dìtiě (地铁, železnice)	(9) táotǔ (陶土, hrnčířská hlína, kaolín)
(5) tíhu (提兜, kabelka, příruční taška)	(10) títiě (蹄铁, podkova)

G x K

(1) gǎokuǎ (搞垮, podkopávat)	(6) kūgǎo (枯槁, odumřelý, zvadlý)
(2) gōukǒu (沟口, hák, skoba)	(7) kāiguó (开国, založit stát)
(3) guókù (国库, státní pokladna)	(8) kāogǔ (尻骨, kostrč)
(4) gǎikǒu (改口, opravit se)	(9) kòukòu (蔻蔻, kakao)
(5) kōugài (口盖, víko, poklička)	(10) kǔkǒu (苦捩, žít z ruky do úst)

ZNAKOVÁ CVIČENÍ

Text ve znacích

1、我是捷克人。 2、你是捷克人吗？ 3、他也是捷克人。 4、她是美国人。 5、我们是中国人。 6、他们是中国人的吗？是，他们是中国人的。 7、我们不是美国人，我们是捷克人。 8、你也是美国人吗？不是，我不是美国人，我是捷克人。 9、他们不是美国人，他们也是捷克人。 10、你是不是捷克人？是。 11、你好！

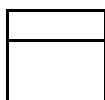
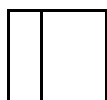
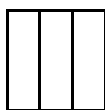
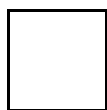
Cvičení

I. Cvičte a kopírujte jednotlivé tahy, vyznačte je v uvedených znacích:

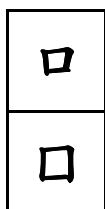
vodorovný	一	一	一	一	一					一	我	不
vodorovný s hákem	㇇	你	你	你	你					你	你	你
svislý	丨	中	中	中	中					中	不	们
svislý s hákem	丿	你	你	你	你					你	你	你
svislý zaoblený s hákem	㇇	也	也	也	也					也	他	他
levý	㇇	人	人	人	人					人	你	不
pravý	㇇	人	人	人	人					人	是	是
vzestupný	㇇	我	我	我	我					我	捷	捷
bodový	丶	国	国	国	国					国	我	们

II. Následující znaky rozřídte do skupin podle grafického rozložení prvků:

我 是 人 你 吗 他 也 她 们 不 捷 克
美 国 中

III. Napište všechny znaky 1. lekce obsahující následující grafické prvky:

扌

女

IV. Následující znaky rozřídte podle počtu tahů:

我 是 人 你 吗 他 也 她 们 不 捷 克 美
国 中

2 tahy

7 tahů

3 tahy

8 tahů

4 tahy

9 tahů

5 tahů

11 tahů

6 tahů

V. Doplňte do vět znaky z nabídky:

吗 是 你 不 捷 也 国

1. 他们不是美.....人，他们是.....克人。
2.们是中国人.....？
3. 你是.....是捷克人？.....。
4. 他.....是捷克人。

VI. Přepište v transkripci pinyin:

1. 你也是美国人吗？.....
2. 我不是美国人，我是捷克人。.....
3. 他们是中国。.....

GRAMATIKA

1.1. Pořádek slov v čínské větě

Pro čínštinu je charakteristický pevný pořádek slov ve větě. V čele věty stojí *podmět* (subjekt), za ním následuje *přísudek* (predikát) a *předmět* (objekt).

PODMĚT	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT	
我 wǒ		是 shì		捷克人。 Jiékèrén	„Jsem Čech.“
他们 Tāmen		是 shì		中国人。 Zhōngguóren	„Oni jsou Číňané.“

1.2. Tvoření otázky 1

Otázka se v čínštině tvoří čtyřmi způsoby, v této lekci si vysvětlíme první dva:

1. Otázka zjišťovací se tvoří pomocí *tázacího slovice* ma 吗:

- Nǐ zuìjìn hǎo ma? 你最近好吗? „Jak se máš?“
- Nǐ yě shì Jiékèrén ma? 你也是捷克人吗? „Jsi také Čech?“
- Tā shì Zhōngguó rén ma? 她是中国人的吗? „Ona je Číňanka?“

2. Otázku zjišťovací lze v čínštině tvořit také spojením kladného a záporného tvaru přísudku. Takové otázce říkáme *otázka klad – zápor*. Odpovědí na otázku klad – zápor bývá prostý souhlas (ano) či nesouhlas (ne), u otázky tvořené tázacím slovcem ma 吗 naopak očekáváme delší odpověď. U otázky klad-zápor mluvčí již předem předpokládá určitou odpověď, u otázky s ma 吗 je mu odpověď obvykle předem neznámá.

- Nǐ shì bú shì Jiékèrén? 你是不是捷克人? „Jsi Čech?“
(mluvčí předpokládá kladnou odpověď; v žádném případě nepřekládáme jako „Jsi nebo nejsi Čech?“)
- Tā shì bú shì Měiguó rén? 他是不是美国人? „Je Američan?“

Tvoření otázky doplňovací a rozlučovací si vysvětlíme v následující lekci (viz 2.1).

1.3. Příslovce

Příslovce stojí vždy těsně před slovesem, např. příslovce yě 也 „také“. Jako příslovce se v čínštině chápe i záporka bù 不 „ne“. Její pozice je proto stejná jako u ostatních příslovcí, tj. stojí těsně před slovesem.

PODMĚT	+	PŘÍSLOVCE	+	PŘÍSUDEK	+	PŘEDMĚT
他 Tā		也 yě		是 shì		捷克人。 Jiékèrén „Je také Čech.“
我 Wǒ		不 bù		是 shì		美国人。 Měiguórén „Nejsem Američan.“

Pozor: Pokud za příslovcem bù 不 následuje v slabika ve 4. tónu, mění se jeho 4. tón na 2.

bù: ↘ + 1.,2.,3. tón

bú: ↗ + ↘ 4. tón

1.4. Osobní zájmena

Osobní zájmena v čínštině jsou následující:

wǒ 我 „já“	wǒmen 我们 „my“
nǐ 你 „ty“	nǐmen 你们 „vy“
tā 她 „on“, 她 „ona“, 它 „ono“	tāmen 他们 „oni“
nín 您 „Vy“	

Rod osobního zájmena 3. osoby jednotného čísla (singuláru) je rozlišen pouze v písmu: 他 „on“, 她 „ona“, 它 „ono“. Množné číslo osobních zájmen je vyjádřeno spojením osobního zájmena v jednotném čísle s příponou men 们.

Cvičení:

I. Vyjádřete otázky jiným způsobem:

1. 你是美国人吗?
2. 你是不是捷克人?
3. 他们是中国人的吗?

II. Vyznačte správné umístění slovesa 是 ve větách:

1. 我 捷克 人。
2. 他 们 不 美国 人。

3. 你 不 捷克 人？

4. 她 也 中国 人。

III. Sestavte věty, dbejte na správný slovosled:

1. 美国 我 不 人 是

.....

2. 是 你 吗 捷克 人 ？

.....

3. 是 她 不 们 是 人 中国 ？

.....

4. 也 是 捷克 人 他

.....

IV. Přeložte:

1. My nejsme Američani, jsme Češi.

2. Jsou to Číňané? Ano, jsou.

3. Ona není Američanka, není to ani Češka, je to Číňanka.

4. Vy jste také Američani? Nejsme.

5. On také není Čech.